

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2018

BUSİAD
Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR
05.11.2018

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2018

05.11.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 010/18)

ENFLASYON

Eylül 2018 itibariyle tüketici fiyatlarının, %6,30 olarak gerçekleştiği ve %17,90 olan yıllık enflasyonun %24,52 düzeyine yükseldiği görülmüştü. Ekim 2018'de ise tüketici fiyatlarının %2,67 düzeyinde arttığı ve yıllık enflasyon oranının %25,24 düzeyine yükseldiği gözlenmiştir.

ENFLASYON AÇIKLAMASI ve AYLIK MAKROEKONOMİK DEĞERLENDİRME

• • •

PARA POLİTİKASI VE FAİZ

TCMB, Eylül ayında yapılan Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında Ağustos ayı içinde TL'de yaşanan yüksek değer kaybına yönelik olarak TL ve döviz likiditesi yönetimine ilişkin aldığı önlemler yanında bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 625 baz puan artışla yüzde 17,75 düzeyinden yüzde 24 düzeyine yükseltmişti. Ekim ayı PPK toplantısında ise bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 24 düzeyinde sabit tutulmasına karar verilmiştir.

Küresel para politikalarında sıkılaşıma eğiliminin sürmesi ve tahvil getirilerindeki yükseliş, dünya ticaretinde gözlenen korumacılık eğilimleri, İngiltere'nin Brexit sürecine yönelik gelişmeler ve İtalya'da bütçe açığı ve kamu borç stokuna dair endişeler ile İran'a yönelik olarak uygulanması beklenen yaptırımlar gelişmekte olan ülkelere yönelik risk iştahı ve portföy akımları üzerinde aşağı yönlü risk oluşturmaktadır. TCMB, iktisadi faaliyet hacminde öncü göstergelerin işaret ettiği dengelenme

eğilimi ve iç talep üzerinde enflasyon baskısının zayıflamasının enflasyon üzerinde aşağı yönlü etkide bulunacağını düşünse de, TL'de gözlenen değer kayıplarının genele yayılması ve fiyatlama davranışlarında gözlenen bozulmanın enflasyon için yukarı yönlü risk oluşturduğunu belirtmektedir. Bu nedenle sıkı para politikasının belirli bir süre korunacağı anlaşılmaktadır.

Yıllık enflasyon oranı Ekim ayı itibariyle değerlendirildiğinde, aylık düzeyde giyim ve ayakkabı, konut, ev eşyası, eğlence ve kültür ve gıda ve alkolsüz içecekler gruplarında gözlenen fiyat artışları etkili olurken ana harcama grupları itibariyle ulaştırma grubu düşüş göstermiştir. Yıllık olarak ulaştırma, ev eşyası, çeşitli mal ve hizmetler, gıda ve alkolsüz içecekler ve konut grubu enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etmiştir.

Facebook: busiad.bursa Twitter: Busiad Instagram: busiad1978 LinkedIn: busiad-bursa

Adres: Kültürpark içi, Arkeoloji Müzesi yanı Tel: (0224) 233 50 30 Fax: (0224) 235 23 50 www.busiad.org.tr busiad@busiad.org.tr

Bülten, aylık makroekonomik gelişmelere ilişkin bilgilendirme amacıyla BUSİAD üyelerine yönelik olarak hazırlanmaktadır. Kullanılan haber ve veriler, güvenilir olduğu düşünülen ve kamuya açık kaynaklardan derlenmektedir. Bülteinde yer alan yorum ya da tahminler, üyelerin karar alma sürecine yönelik bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, BUSİAD ve bülten hazırlayıcılarının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2018

05.11.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 010/18)

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ, KAPASİTE KULLANIMI

ve REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

Temmuz 2018'de %3,5 artış gösteren sanayi üretimi, Ağustos 2018'de %1,1 düzeyinde azalış sergilemiştir. Ekim 2018 itibariyle, imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 0,8 puan azalarak %75 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ekim 2018 itibariyle Reel Kesim Güven Endeksi, bir önceki aya göre %0,7 düzeyinde artarak 91,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK tarafından açıklanan Ekonomik Güven Endeksi Ekim ayında bir önceki aya göre %4,8 oranında azalarak 71 değerinden 67,5 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki azalış, hizmet sektörü, inşaat sektörü, perakende ticaret sektörü ve reel kesim güven endekslerindeki azalışlardan kaynaklandı.

TCMB tarafından yayımlanan Ekim ayı Beklenti Anketi sonuçlarına göre; Türkiye ekonomisinin 2018 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket dönemine göre 0,2 puan azalarak %3,2 olmuştur. Öncü göstergelerin seyri ve dış ticaret dengesinde gözlenen hızlı daralma, iktisadi faaliyette yılın ikinci çeyreğinde gözlenen ivme kaybının üçüncü çeyrek itibariyle hızlandığını ortaya koymaktadır. İhracatta gözlenen artış yanında iç talebe yönelik olarak alınan maliye politikası tedbirleri ile büyüme performansındaki azalışın sınırlanması arzulanmaktadır.

İŞSİZLİK

Temmuz 2018 itibariyle Türkiye genelinde işsizlik oranı %10,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı %12,9 olarak tahmin edilmiştir. 15-24 yaş grubunu içeren işsizlik oranı %19,9 düzeyindedir. İstihdam oranı %48,2 olurken işgücüne katılım oranı %54 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu dönemde istihdam edilenlerin %19,7'si tarım, %19,5'i sanayi, %6,9'u inşaat, %53,9'u ise hizmetler sektöründe çalışmaktadır. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında istihdam edilenler içinde tarım sektörünün payı 1,2 puan, inşaat sektörünün payı 0,7 puan azalırken, hizmet sektörünün payı 1,1 puan, sanayi sektörünün payı 0,8 puan artış göstermiştir.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2018

05.11.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 010/18)

DIŞ TİCARET ve CARI DENGE

Eylül 2018 itibariyle, yıllık bazda ihracat %22,4 artarak 14,5 milyar dolar, ithalat ise %18,3 azalarak 16,3 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylelikle dış ticaret açığı %77,1 azalarak 1,9 milyar dolar olmuştur. İhracatın ithalatı karşılama oranı %88,5 olarak gerçekleşmiştir.

Cari işlemler, bir önceki yılın Ağustos ayında 923 milyon dolar açık verirken bu yılın aynı ayında 2,592 milyon dolar fazla vermiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 51,1 milyar dolar ile 2017 sonundan bu yana en düşük düzeyine gerilemiştir. Ağustos ayı ile birlikte cari dengedeki toparlanma üçüncü ayına girerken, parasal olmayan altın ticaretinde fazla verilmesi, dış ticaret açığındaki hızlı daralma ve turizm gelirlerindeki iyileşmenin cari açığı olumlu etkilediği görülmüştür.

Dış ticaret açısından mevcut veriler, iktisadi faaliyet hacminde meydana gelen hızlı yavaşlama ve altın ithalatında gözlenen daralmanın dış ticaret dengesini olumlu etkilemeyi sürdüreceğine işaret etmektedir. TL'de gözlenen değer kayıplarının özellikle AB'ye olan ihracatta artışa neden olduğu görülmektedir. İktisadi faaliyetteki gözlenen daralma ve sıkı para politikasının iç talebi baskılamasına bağlı olarak dış ticaret açığında gözlenen daralmanın cari denge üzerindeki olumlu etkisinin yılın kalan kısmında da sürmesi beklenmektedir.

MAKROEKONOMİ BÜLTENİ

EKİM 2018

05.11.2018

Hazırlayan: Doç.Dr.Metin ÖZDEMİR

(Sayı: 010/18)

Bursa ve Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan üyeleri ile sivil ekonomik toplumda güç birliğinin ifadesi olan Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi TÜRKAY, Ekim Ayı enflasyon verileri ile makroekonomik gelişmeleri değerlendirdi. Konuyla ilgili basın bülteni aşağıdadır.

BUSİAD'ın Ekim Ayı Enflasyon Değerlendirmesi

ENFLASYON RAKAMLARI DAHA ÇOK ÇALIŞMAMIZ GEREKTİĞİNİ SÖYLÜYOR

Bursa Sanayicileri ve İşadamları Derneği (BUSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Ergun Hadi Türkay, Ekim ayı enflasyon rakamlarının beklentilerini karşılamadığını söyledi.

BUSİAD Başkanı Türkay, "İran'a ambargonun başladığı bir günde gelen enflasyon rakamları, işi daha da sıkı tutmamız gerektiğini bir kez daha ortaya koydu" dedi. Türkay, şöyle devam etti:

"Geçen ay 6.30 aylık artışla rekor yapan enflasyon rakamının, bu ay yüzde 2.67 artış göstermesi, alınan tedbirlerin bir nebze olsun fren görevi gördüğüne işaret. Tüketim sektörlerinde yüzde 10 indirim kampanyalarının enflasyonu 4 puana yakın geri çekmiş görünüyor. Ancak, Ekim 2018'de endekste kapsanan 407 maddeden 328'inin ortalama fiyatları artmaya devam ediyor. Yıllık enflasyon halen yüzde 25.24 gibi çok büyük bir oran. Bu rakamlar daha çok çalışmamız gerektiğini de ortaya koyuyor."

Türkay, başta otomotiv olmak üzere bazı sektörlerde alınan KDV ve ÖTV indirimlerinin enflasyonu aşağı çekmesinden umutlarının sürdüğünü de belirterek, "Mazotta da yapılacak bir indirim, sanayi, hizmet ve tarım sektörüne canlanma getirecektir" dedi. Türkay, "En tehlikeli durum, bu rakamları kanıksamak olur. O nedenle mücadeleye devam etmek zorundayız" diye konuştu.